

«Նոր ժամանակի կրթություն» ՀԿ

**ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՑ**

**ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔ**

Հետազոտության թեման՝

Դասի պլանավորում և մեթոդներ

Առարկան՝

Մաթեմատիկա

Հետազոտող ուսուցիչ՝

Աննա Գրիգորի Պետրոսյան

Ուսումնական հաստատություն՝

№ 35 հիմնական դպրոց

Երևան 2022

Ն Ա Խ Ա Բ Ա Ն

Դասը սովորողների կրթության, զարգացման և դաստիարակության խնդիրների լուծման համար պարբերաբար կիրառվող գործընթաց է, որոշակի ժամանակահատվածում ուսուցիչների հաստատուն կազմի և սովորողների գործունեության կազմակերպման ձև: Դասը միննույն տարիքային խմբի կրթության կազմակերպման ձև է՝ կոնկրետ օրակարգով (դասացուցակ) և բոլորի համար միասնական կրթական ծրագրով: Այդ ձևում ներդրված են կրթական դաստիարակչական գործընթացի բոլոր բաղադրիչները՝ նպատակ, բովանդակություն, միջոցներ, մեթոդներ, կազմակերպման և ղեկավարման գործունեություն և դրանից բխող դիդակտիկ տարրեր: Յուրաքանչյուր դաս սկսվում է վերջնական նպատակի գիտակցումով և դրա ճշգրիտ, կոնկրետ սահմանումով, այնուհետև նպատակին հասնելու միջոցների հաստատմամբ և վերջապես նպատակին հասնելու մեթոդների սահմանմամբ: Դասը դասկարգում են ըստ դիդակտիկ նպատակների, գիտելիքների կազմակերպման նպատակների, դասի անցկացման միջոցների և բովանդակության, ուսումնական գործընթացի հիմնական փուլերի, դասի ընթացքում լուծվող դիդակտիկ խնդիրների, դասավանդման մեթոդների և սովորողների կրթական գործընթացի կազմակերպման միջոցների:

Ուսումնառության ընթացքում առաջացած և ուսումնական գործընթացի նպատակային առաջընթացն ապահովող տարրերի տարաբնույթ փոխազդեցությունների հանրագումարը կոչվում է դասի կառուցվածք:

Ըստ **կառուցվածքի** դասերը լինում են՝

1. *Նոր նյութի յուրացման դաս*
2. *Գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ամրապնդման և զարգացման դաս*

3. Կարողությունների և հմտությունների ձևավորման դաս
4. Գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների կիրառման դաս
5. Կրկնողության դաս
6. կրկնողական-ընդհանրացնող դաս
7. ստուգողական կամ սխալների ուղղման դաս
8. Համակցված դաս

Ձեռքի տակ ունենալով հստակ նյութ, ելնելով հստակ պայմաններից՝ դասարանի աշակերտների կազմը և քանակը, ուսումնական միջոցների առակայությունը, տարբեր տեսակի ձեռնարկներ և այլն, ուսուցիչն ընտրում է այնպիսի մեթոդներ և դրանց հետ աշխատելու հնարքներ, որոնք կնպաստեն նյութի յուրացմանը, այսինքն լուծվում է միավոր խնդիր: Հետևաբար խնդիրը հանդիսանում է ուսուցման ընդհանուր նպատակին հասնելու փուլ: Այսպիսով դասի գործնական նպատակի ձևակերպման ժամանակ ուսուցիչը պետք է նշի այնպիսի կարողություններ և հմտություններ, որոնք պետք է ձևավորվեն կամ կատարելագործվեն դասի ընթացքում, այնուհետև նշված գործնական նպատակը հստակեցվում է գործնական խնդիրներով: Մեկ գործնական նպատակը կարելի է իրականացնել մի քանի դասի ընթացքում, իսկ գործնական խնդիրները լուծվում են կոնկրետ դասի ընթացքում:

Ճիշտ կառուցված դասապրոցեսում տարբերակում ենք **դասի խնդրի 3 տիպեր՝**

1-ին տիպի խնդիրներ: Գիտելիքների ստացման խնդիրներ: Միտված են որևէ գործողության կատարման հմտությունների ուսուցմանը: Օրինակ՝ գրագետ գրելը, քարտեզով կողմնորոշվելը, կողմնացույցից օգտվելը, Համացանցից օգտվելը, անհրաժեշտ տեղակատվության փնտրումը և այլն:

2-րդ տիպի խնդիրներ: Հմտությունների ձեռքբերման խնդիրներ: Այս խնդիրները պահանջում են տարբերել ուսումնասիրվող գործողության ճիշտ կատարումը սխալ

կատարումից: Օրինակ՝ տարբեր են 1-ին տիպի խնդիրների ճիշտ կատարումը սխալից: *3-րդ տիպի խնդիրներ:* Դիրքորոշման ձևավորման խնդիրներ: Այս խնդիրները պահանջում են ուսումնասիրվող գործողության ճիշտ կատարման առանձնահատկությունների սահմանման, մեկնաբանման և հիմնավորման կարողություններ: Ուսուցման խնդիրը այնպիսի գիտելիքների և կարողությունների շարադրումն է, որոնցից աշակերտները կարող են օգտվել կամ դրանց վրա հիմնվել ուսումնառության տվյալ տեսական և գործնական փուլի ավարտից հետո: Ճիշտ ձևակերպվելու դեպքում խնդիրները հնարավորություն են տալիս փոխանցել հաղորդագրություններ՝ ուսուցչից աշակերտին, միևնույն և տարբեր ուսումնական հաստատությունների ուսուցիչների միջև:

Հատկանշական է, որ խնդիրների ճիշտ ձևակերպմամբ աշակերտները ստանում են կոնկրետ պարտավորություններ. ուսուցիչը կազմակերպում է կրթական գործընթացը՝ դասախոսություններ, մեթոդական ցուցումներ, կոնսուլտացիաներ, իսկ աշակերտները, որոնք ի սկզբանե գիտեին, ինչի են ձգտում, խրախուսվում են մասնակցել ինքնուսուցմանը: Խնդիրների ձևակերպումն ստիպում է տարբերակել առաջնահերթությունները և սահմանել կարևոր տեղեկատվությունն ու հմտությունները: Խնդիրներին անտեղյակ աշակերտներն ընկնում են անորոշության մեջ, ինչն էլ գործնականում նվազեցնում է յուրացվող գիտելիքների ծավալն ու խորությունը:

Որպեսզի դասավանդումն առավել արդյունավետ լինի, հարկավոր է պատասխանել հետևյալ հարցերին՝

- *Գիտելիքների ինչպիսի՞ նախնական պաշար ունեն աշակերտները:*
- *Որքա՞ն է աշակերտների ընդհանուր թվաքանակը դասարանում:*
- *Որքա՞ն է հատկացված ժամաքանակը:*

• Բնչպե՞ս կառուցել դասը, որ այն ընդգրկի ամբողջ նյութը և աշակերտներին ստիպի ինքնուրույն մտածել:

• Բնչպիսի՞ մեթոդներ կիրառել դասի ընթացքում:

• Դասարանը բաժանե՞լ խմբերի թե ոչ:

• Բնչպիսի՞ դիդակտիկ նյութեր օգտագործել:

• Ի՞նչ առաջադրանքներ կատարել դասարանում:

• Ի՞նչ առաջադրանքներ հանձնարարել տանը կատարելու համար և այլն:

Դասի ամենօրյա պլանավորումը դասի արդյունավետության հետ կապված մտահաղացումների արդյունավետ իրագործման հրամայականն է, հետևաբար **դասի պլանավորման բաղադրիչներն են՝**

• Դասի թեման:

• Դասի նպատակները (կրթական, զարգացնողական, դաստիարակ-չական):

• Դասի տեսակը (նոր նյութի յուրացման, ամրապնդման, գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ստուգման, յուրացված նյութի համակարգման և ընդհանրացման):

• Դասի հիմնական փուլերին հատկացվող ժամանակի բաշխում:

• Դասի ընթացքը:

• Դասի հենքային հասկացությունների ձևավորման փուլերը (հասկացությունների ներմուծում, 29 օրինակների ներկայացում, որոնցում կիրառված են այդ հասկացությունները, հասկացությունների էական և ոչ էական առանձնահատկությունների առանձնացում, էական առանձնահատկությունների վրա հիմնված հասկացությունների սահմանում):

- *Դասավանդման մեթոդները՝* բանավոր (անհատական, համընդհանուր) կամ գրավոր (ինքնուրույն, ստուգողական աշխատանք, թելադրություն) հարցում, դասախոսություն, բացատրություն, խնդրահարույց բացատրություն, պատմվածք, զրույց, զրույցի տարրերով պատմվածք, տեղեկույթի աղբյուրների հետ ինքնուրույն աշխատանք, վարժություն, դերային խաղ, վարժությունների և խնդիրների կատարում սովորական կամ խաղային ձևով:

- *Աշխատանքների ընդունում.* սխեմայի կազմում, աղյուսակների հետ աշխատանք, դասագրքի տեքստի հետ աշխատանք, նկարագրությունների կազմում:

Դասի պլանը կազմելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել, որ առանձին դասերի պլանավորված խնդիրները պետք է հանդիսանան ամբողջ ուսումնասիրվող նյութի ընդհանուր խնդրի բաղկացուցիչ մասը: Դասի ընթացքում բացահայտված գիտելիքների բաղադրիչները պետք է ապահովեն այս կամ այն ամբողջական խնդրի լուծման որոշակի մասը: Առանձին դասերի կոնկրետ խնդիրները պետք է դիտարկվեն մյուսների հետ փոխկապակցված:

Դասի պլանը կազմելիս անհրաժեշտ է հաշվի առնել, որ մտավոր գործունեության ակտիվությունը նյութի հետ ծանոթացմանը համարնթաց ավելանում է, եթե միաժամանակ աշակերտները կատարում են տվյալ նյութի յուրացմանը օժանդակող առաջադրանքներ, և պահպանվում են հետևյալ **պայմանները՝**

- 1) *առաջադրված խնդիրը աշակերտներին մղում է որոշակի մտավոր հնարքի կիրառման*
- 2) *աշակերտներն ունեն տվյալ առաջադրանքը կատարելու համար անհրաժեշտ գիտելիքներ, և տվյալ հնարքի կիրառման հմտություններ*
- 3) *տվյալ հնարքը համապատասխանում է նյութի բովանդակությանը, և ինչքան շատ է համապատասխանում, այնքան ակտիվացնում է գործունեությունը:*

Աշակերտների մտավոր գործունեությունը կարելի է ակտիվացնել նաև դիդակտիկ կանոնի կիրառման շնորհիվ, համաձայն որի ուսուցիչն սկզբից ձևակերպում է հստակ առաջադրանք, որը աշակերտները պետք է կատարեն նյութի ուսումնասիրման ընթացքում, դրանից հետո առաջարկում է աշակերտներին կարդալ գիրքը, լսել ուսուցչի կամ հարցման համար գրատախտակի մոտ կանչված աշակերտին: Դասի համար առաջադրանք ընտրելիս կարևոր է հաշվի առնել, որ բոլոր աշակերտները պետք է ի գործ լինեն դրանք կատարել, այլապես աշակերտները կկորցնեն ինքնավստահությունը և կնվազի ուշադրությունը: Բոլոր աշակերտները պետք է առաջադրանքի կատարման համար նահրաժեշտ գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ ունենան, հակառակ դեպքում ոչ բոլոր աշակերտները կմասնակցեն դասարնում կատարվող աշխատանքներին: Բոլոր աշակերտները պետք է համոզված լինեն, որ կկարողանան կատարել առաջադրանքը: Եթե դասավանդման մեթոդները համարենք ուսուցչի և աշակերտների փոխկապակցված գործունեության համակարգված միջոցներ, որոնք ուղղված են դասի նպատակին հասնելուն, ապա յուրաքանչյուր **մեթոդի նկարագրությունը** պետք է ներառի՝

1) ուսուցչի ուսուցողական գործունեության նկարագրությունը

2) աշակերտի ուսումնական-ճանաչողական գործունեության նկարագրությունը

3) վերը նշվածների միջև կապը կամ միջոցները, որոնցով ուսուցչի ուսուցողական գործունեությունը ուղղորդում է աշակերտի ճանաչողական գործունեությանը

Եթե դասի խնդիրները վերջնակետ են, որտեղ ձգտում են հասնել ուսումնական գործընթացի մասնակիցները, ապա դասի պլանը այդ վերջնակետին հասնելու երթուղին է, իսկ գնահատումը հնարավորություն է տալիս որոշել հասել են վերջնակետին, թե՞ ոչ:

Դասի պլանավորումը ներառում է 3 կարևոր բաղադրիչ՝

1. ուսուցման նպատակներ
2. դասի կառուցվածք
3. գնահատում

Նպատակը այն կետն է, որին ուսուցիչը պետք է հասնի իր գործունեության միջոցով: Նպատակը կարող է լինել՝

- կրթական (գիտելիք)
- դաստիարակչական (արժեհամակարգ)
- զարգացնող (կարողունակություններ, հմտություններ)

Կրթության նպատակն ակնկալվող արդյունքն է: Այն գործունեության արդյունքի մտավոր պատկերացումն է և պետք է լինի հստակ, որակապես և քանակապես բնութագրված, հասանելի տվյալ ժամանակամիջոցում:

Դասին առնչվող նպատակադրումը հաճախ ուղեկցվում է հետևյալ խնդիրներով՝

- դասի ընթացքում նպատակի փոփոխություն
- ֆորմալ մոտեցում նպատակադրմանը (նպատակադրման անհատակությունն ու անորոշությունը հանգեցնում են ուսուցչի և աշակերտի կողմից նպատակը չհասկանալուն)
- նպատակի ուռճացում (ըստ մասշտաբի՝ նպատակները լինում են **լոկալ** և **գլոբալ**: Գլոբալ նպատակները թելադրվում են հասարակության և պետության պահանջներից: Օրինակ՝ սովորողների մտավոր զարգացումը: Սովորաբար գլոբալ նպատակներին հնարավոր չէ հասնել մեկ դասի ընթացքում: Կոնկրետ դասին առնչվում է **լոկալ** նպատակը)
- Ուսուցչի անձնական նպատակի առաջադրում: Նպատակը սովորողները չեն առաջադրում, դրա համար էլ դառնում է անհետաքրքիր:

Նպատակները լինում են՝

- տարբադղադվող (նշանակում է առկա են միջոցներ, որոնք պետք է պարզեն՝ արդյոք նպատակը հաղթահարված է)
- կոնկրետ
- հասկանալի
- գիտակցված
- ցանկալի արդյունքը նկարագրող
- խթանող
- ճշգրիտ (նպատակը պետք է ունենա հստակ եզրագծեր)

Կրթական նպատակները ենթադրում են սովորողների համակարգված գիտելիքների, գործնական հմտությունների և կարողությունների ձեռքբերում: Ուսուցողական նպատակների ձևակերպման համար կիրառելի են հետևյալ բայերը՝ *ընտրել, սահմանել, ընդգծել, ցուցադրել, անվանել, թվարկել, կատարել, համակարգել:*

Դաստիարակչական նպատակները նպաստում են գիտելիքների, ուսուցման գործընթացի նկատմամբ դրական վերաբերմունքի ձևավորմանը, ցանկացած հասարակության մեջ պատշաճ վարքագծի փորձի ձեռքբերմանը: Դաստիարակչական նպատակները պետք է շատ կոնկրետ ձևակերպել՝ կիրառելով հետևյալ բառակապակցությունները.

- հետաքրքրություն առաջացնել
- հետաքրքրություն արթնացնել խնդիրների ինքնուրույն լուծման նկատմամբ
- աշակերտներին մղել ակտիվության
- իր վերաբերմունքն արտահայտել
- ամրապնդել հմտությունները

Զարգացնող նպատակները նպաստում են առանձնահատուկ և կրթական հմտությունների ձևավորմանը, մտային գործողությունների կատարելագործմանը, զգայական միջավայրի, սովորողների բանավոր խոսքի, հաղորդակցման մշակույթի

զարգացմանը: Այս նպատակի ձևավորման համար պետք է կիրառել հետևյալ արտահայտությունները՝

- ❖ սովորել համեմատել
- ❖ սովորել գլխավորն առանձնացնել երկրորդականից
- ❖ սովորել համարժեքներ ստեղծել
- ❖ զարգացնել աչքաչափը
- ❖ զարգացնել մատների մանր շարժումները
- ❖ զարգացնել անձանոթ տեղանքում կողմնորոշվելու հմտությունը

Արդի մանկավարժությունը պահանջում է նպատակների հստակ ձևակերպում և կատարման պարզություն: Դրա համար անհրաժեշտ է աշակերտներին սովորեցնել ընտրել ուսուցման նպատակները: Որպեսզի ուսուցչի նպատակները դառնան նաև աշակերտների նպատակներ, անհրաժեշտ է օգտագործել հետևյալ հնարները՝

1. Տեսողական

- թեմա-հարց (դասի թեման ձևակերպվում է հարցի տեսքով)
- հասկացությունների հետ աշխատանք (թեմայի յուրաքանչյուր բառի նշանակությունից վեր է հանվում դասի նպատակը)
- վառ կետի իրավիճակ (ուշադրությունը սևեռվում է դասին առնչվող հասկացություններից ընդգծված որևէ մեկին, առանձնացվում է կարևորը. սահմանվում է նպատակը)
- խմբավորում (բառերի, առարկաների, կերպարների շարքը խմբավորել ըստ արտաքին որևէ նշանի. նպատակը՝ ինչու առանձնացված խումբն ունի այդպիսի նշաններ)
  - խնդրահարույց իրավիճակ
  - բացառում
  - կռահում

2. լսողական

- ամփոփիչ երկխոսություն (երկխոսության միջոցով առաջանում է իրավիճակ, որի համար անհրաժեշտ են լրացուցիչ հետազոտություններ. այսպես ձևակերպվում է նպատակը)

- գտնել բառը
- բացատրում
- նախորդ դասի խնդիր

Գործնականում բոլոր հնարներն էլ հիմնված են երկխոսության վրա, դրա համար էլ կարևոր է հարցերը գրագետ ձևակերպել, աշակերտներին սովորեցնել պատասխանել այդ հարցերին, նաև նոր հարցեր մտածել: Նպատակն անհրաժեշտ է գրել գրատախտակին: Այնուհետև քննարկել, որից հետո կատարել հետևյալ գործողությունները՝

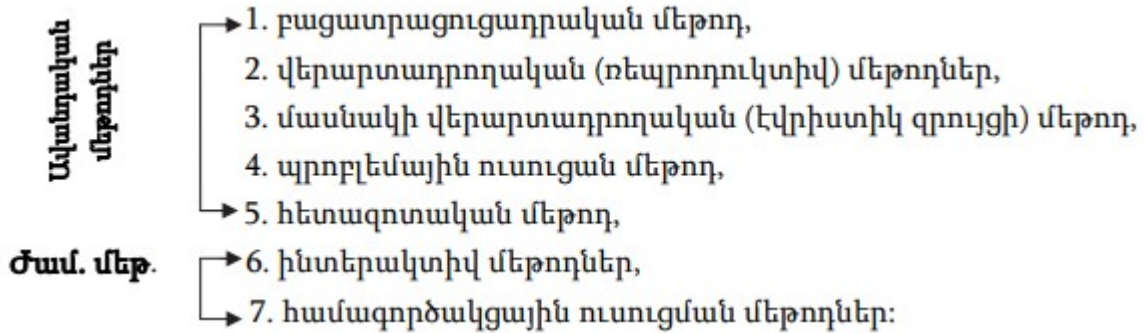
- ընթերցել դասը
- համառոտագրել
- լսել զեկույցը
- կազմել արդուսակ
- դուրս գրել անձանոթ բառերը

Նպատակների ձևակերպման հնարքները ձևավորում են գործողության շարժառիթը, անհրաժեշտությունը: Աշակերտը գիտակցում է իր դերը գործողություններում և սեփական կյանքում: Նպատակադրման գործընթացը դառնում է խմբային գործունեություն. յուրաքանչյուր աշակերտ մասնակից է, նա սովորում է արտահայտել իր մտքերը և սովորում է լսել ուրիշներին: Նպատակադրման նկատմամբ այսպիսի ժամանակակից մոտեցումը ավելի արդյունավետ է :

Նպատակին հնարավոր է հասնել բազմաթիվ խնդիրներ իրականացնելու ճանապարհով: Խնդիրը առաջադրվում է նպատակին հասնելու համար, այսինքն այն նպատակին հասնելու մի փուլն է: Մեկ գործնական նպատակը կարելի է իրականացնել

մի քանի դասի ընթացքում, իսկ գործնական խնդիրները լուծվում են կոնկրետ դասի ընթացքում:

«Մեթոդը որոշակի տիպի խնդիրների լուծմանն ուղղված գործողությունների վերջավոր, կարգավորված բազմություն (հաջորդականություն) է»:

Բացատրացուցադրական մեթոդ:

Նշված մեթոդը հիմնականում կիրառվում է 1-6-րդ դասարաններում, այսինքն՝ այնտեղ, որտեղ տեսական դասանյութ, որպես այդպիսին, գոյություն չունի: Առարկան շարադրվում է ինդուկտիվ եղանակով, կանոնների տեսքով, սակայն հաճախ մեթոդը կիրառվում է նաև բարձր դասարաններում, օրինակ՝ նպատակահարմար է այս մեթոդով վարել «Ֆունկցիաների գրաֆիկների ձևափոխություններ» թեման:

Վերարտադրողական մեթոդ:

Վերարտադրողական մեթոդը նույնպես քիչ արդյունավետ, ոչ ակտիվ մեթոդ է, այն հաճախակի կիրառվում է պատմողական առարկաներում (պատմություն, աշխարհագրություն) և, ցավոք, բուհական համակարգի ուսուցման հիմնական մեթոդն է: Նշված մեթոդի տարատեսակներից է դասախոսությունը, ինչպես նաև դրպրոցում՝ պատմելու մեթոդ:

Էվրիստիկ մեթոդ:

Լայն իմաստով էվրիստիկ մեթոդը, սակայն, միայնակ հանդես չի գալիս, այլ սերտորեն համագործակցելով մյուս ակտիվ ուսուցման մեթոդների՝ պրոբլեմային ուսուցման և հետազոտական մեթոդի հետ՝ ստեղծում է լիարժեք պայմաններ, որպեսզի աշակերտն ինքնուրույն կատարի պրոբլեմի (խնդրի) հետազոտումն ու լուծումը: Հենց այս իմաստով էլ այն կոչվում է նաև մասնակի որոնողական կամ հայտնագործության մեթոդ:

Էվրիստիկ գրույցի մեթոդը դասվում է ակտիվ մեթոդների թվին և ճիշտ կիրառելու դեպքում կարող է նաև դառնալ արդյունավետ մեթոդ: Մա դոգմատիկ ուսուցման և անգիր սերտելու դեմ պայքարում ծնված մեթոդ է, որն ուղղված է սովորողների հետազոտական-ճանաչողական գործունեության կազմակերպմանն ու կանոնակարգմանը, նրանց մտածողության ինքնուրույնության զարգացմանը: Մեթոդի հիմնադիրները հույն անտիկ փիլիսոփաներն էին:

Պրոբլեմային ուսուցման մեթոդներ:

Պրոբլեմային ուսուցման մեթոդը ժամանակակից դիդակտիկայում ուսուցման առաջավոր մեթոդներից մեկն է:

Պրոբլեմային ուսուցման էությունը, ինչպես իրավացիորեն նշում է Յու. Ա. Ամիրջանյանը, պրոբլեմային իրավիճակի ստեղծումն է: Այն պահին, երբ մասնակի որոնողական՝ էվրիստիկ գրույցի մեթոդը, առաջացնելով սովորողների զարմանքն ու տարակուսանքը, ավարտում է իր «առաքելությունը», այդ պահին առաջանում է մի իրավիճակ, որն ընդունված է անվանել պրոբլեմային: Էվրիստիկ գրույցը արդիականացնում է սովորողների գիտելիքները, կատարում իր դերը՝ մեծացնելով նրանց

հետաքրքրությունը տվյալ թեմայի նկատմամբ, առաջացնելով անդունդ իմացածի և չիմացածի միջև ու, որ ամենակարևորն է՝ զարմանք: Ոչ մի առաջընթաց, հայտնագործություն առանց զարմանքի տեղի չի ունենում: Կարճ ասած՝ վերոհիշյալ օրինակում մեծ փիլիսոփան, գրուցելով աշակերտների հետ, «քարը գցում էր փոսը»՝ ավարտելով այդ կերպ էվրիստիկ մեթոդի առաքելությունը, որից հետո գործելու իրավունքը՝ էստաֆետը, փոխանցվում է մի այլ արդյունավետ մեթոդի, որը մանկավարժական գրականության մեջ կոչվում է պրոբլեմային ուսուցման մեթոդ:

Հետազոտական մեթոդ:

Հետազոտական մեթոդը ակտիվ ու արդյունավետ ավանդական մեթոդ է: Այն կարելի է կիրառել մաթեմատիկայի դասերի գրեթե բոլոր փուլերում, ինչպես նաև արտադասարանական աշխատանքների ժամանակ:

Ինտերակտիվ մեթոդ:

Նախորդ ավանդական մեթոդներն ունեն մեկ ընդհանուր թերություն, որ դրանց ոչ բոլոր դեպքերում է հաջողվում ակտիվացնել ողջ դասարանին: Սա նաև դաս-դասարանային համակարգի թերությունն է:

Ինտերակտիվ ուսուցման էությունն այն է, որ բոլոր սովորողները ընդգրկվում են ուսումնասրության մեջ:

Ինտերակտիվ ուսուցման սկզբունքները .

1. Փոխներգործություն, փոխուսուցում:
2. Սովորողի ակտիվություն:
3. Համագործակցություն:
4. Ինքնաարտահայտման խրախուսում:
5. Հետադարձ կապի ապահովում և այլն:

Համագործակցային ուսուցման մեթոդ:

Այն համարվում է առավել հեշտ կիրառվող մեթոդներից մեկը և առանձնապես օգտակար է համագործակցային ուսուցման մեթոդները կիրառող սկսնակ ուսուցիչների համար: Այն խթանում է սովորողների համագործակցությունը և մասնակցությունը: Մեթոդի կիրառության շրջանակներում կիրառվում է գնահատման այնպիսի համակարգ, որի պարագայում աշակերտը շահագրգռված է ոչ միայն իր, այլև խմբի բոլոր անդամների ուսումնառությամբ:

